

ומקשינן: וכי הא — דמותר פסח בא שלמים — מהכא [מ"זובחת"] נפקא?! והרי מדאבוה דשמואל נפקא [מלימוד אביו של שמואל הוא גלמד], דכתיב [ויקרא ג ו]:

"ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים", ולא הוצרך הכתוב לומר "לזבח שלמים" שכן כל הפרשה בשלמים עוסקת, ואמר אבוה דשמואל: ללמד בא הכתוב על דבר הבא מן הצאן — היינו פסח שאינו בא אלא מן הצאן — שיהא מותרו לזבח שלמים!?

מוסיפה הגמרא להקשות: ואכתי, וכי מהכא — מ"אם מן הצאן" — נפקא מותר הפסח שיהא לשלמים, והרי מהתם נפקא?! והתניא:

כתיב בפרשת שלמים [ויקרא ג ו]: "ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים לה' זכר או נקבה תמים יקריבנו. אם כשב הוא מקריב את קרבנו ... ואם עז קרבנו, והקריבו לפני ה'"; ולא הוצרך הכתוב לומר "אם כשב הוא מקריב את קרבנו", שהרי הפרשה עוסקת בצאן, ודין עז הרי מפורש בפני עצמו, ומילא נדע שפרשה ראשונה בכשב היא

עוסקת; אלא ללמד:

"כבש", לרבות אף את הפסח לאליה, להקריבה על גבי המזבח, כמפורש בתורה גבי כבש לשלמים.⁽³⁾

כשהוא אומר "אם כבש" [יתור תיבת "אם"]:

א. להביא פסח שעברה שנתו [שאינו כשר לפסח, כי בן שנה בעינין] והביא אחר, וזה שנשאר "מותר הפסח" הוא —

ב. ולהביא עוד שלמים הבאים מחמת פסח, היינו חגיגת ארבעה עשר הבאה עם הפסח — שאוכליו מרובים — כדי שייאכל הפסח על השובע — ⁽⁴⁾

לכל מצות שלמים, לענין שיטענו סמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק, ואף שפסח אינו טעון את כל אלה.

כשהוא אומר בפרשת שלמים "ואם עז" הפסיק הענין, לימד על העז של שלמים⁽⁵⁾ שאינה טעונה אליה למזבח כמו הכבש.

בזכר או בנקבה, עולה ואשם הוקבעו בזכרים, חטאת הוקבע בנקבות והוקבע בזכרים כגון שעיר נשיא אינו בא נקבה.

3. ברש"י פסחים צו ב הוסיף ביאור: דבככל קרבנות כבש, אליה כתיבא עם האימורין, בשלמים: "חלבו האליה", ובאשם כתיב: "את כל חלבו ירים ממנו את האליה", וחטאת כאשם; אבל פסח, אימורין גופיהו לא כתיבי בהדיא, אלא נפקא לן מ"את דמם תזרוק ואת חלבם תקטיר", הלכך אלייתו צריכה להתרבות בקרבנות, שבשור לא הזכר אליה באימוריו.

4. כן פירש רש"י מכתב יד.

ובפירוש המיוחס לו: ושלמים הבאים מחמת פסח, היינו מותר פסח; והתוספות כתבו, שאי אפשר לפרש דהיינו מותר הפסח שהרי זה נכלל בפסח שעברה שנתו, וגם על פירוש רש"י מכתב יד — פקפקו; והביאו מדברי רש"י בפסחים צו ב, שפירש: היינו תמורת פסח עצמו.

5. א. כן פירש רש"י מכתב יד.

ובפירוש המיוחס לו: לימד על העז ועל